

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. kovo 3 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2018/0209(COD)

6077/20
ADD 1

ENV 80
CLIMA 31
ENER 27
CADREFIN 23
CODEC 113

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMO PROJEKTAS

Dalykas: Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija siekiant priimti EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTĄ, kuriuo nustatoma Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1293/2013
– Tarybos motyvų pareiškimo projektas

I. IVADAS

1. 2018 m. birželio 1 d. Komisija perdavė Tarybai ir Europos Parlamentui savo pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo nustatoma Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE). Pasiūlymas yra siūlomų Sąjungos finansavimo programų pagal 2021–2027 m. daugiamečę finansinę programą (DFP) serijos dalis.
2. 2018 m. gruodžio 11 d. Parlamentas priėmė pasiūlymo pakeitimų rinkinį, rengdamasis pradėti derybas su Taryba¹.
3. 2018 m. gruodžio 20 d. Taryba priėmė dalinį bendrą požiūrį², kuriuo atidėjo (apskliaudė lauztiniais skliaustais) visas nuostatas, darančias poveikį biudžetui, arba horizontaliojo pobūdžio nuostatas, susijusias su DFP, kol Europos Vadovų Taryba nesusitars dėl DFP.
4. Po trišalių derybų Parlamentas ir Taryba susitarė dėl bendro sutarimo visų neapskliaustų nuostatų atžvilgiu, o 2019 m. kovo 20 d. Nuolatinių atstovų komitetas tą bendrą sutarimą patvirtino³.
5. 2019 m. balandžio 17 d. Parlamentas priėmė poziciją per pirmąjį svarstymą⁴, patvirtindamas bendrą sutarimą ir priimdamas keletą likusio Komisijos pasiūlymo teksto pakeitimų.

¹ Dok. 15312/18.

² Dok. 15489/18 + COR 1.

³ Dok. 7479/1/19 REV 1.

⁴ Dok. 8654/19.

6. Atsižvelgiant į tai, kad 2020 m. liepos 17–21 d. susitikime Europos Vadovų Taryba susitarė dėl DFP⁵ ir atsižvelgiant į vėlesnį susitarimą dėl DFP reglamento⁶ bei su juo susijusio Tarpinstitucinio susitarimo⁷, derybos dėl pasiūlymo buvo atnaujintos ir 2020 m. gruodžio 17 d. pasiektas preliminarus Tarybos ir Parlamento susitarimas.
7. 2021 m. sausio 13 d. preliminarų susitarimą patvirtino Nuolatinių atstovų komitetas, o 2021 m. sausio 15 d. – Europos Parlamento ENVI komitetas.
8. 2021 m. d. Taryba priėmė poziciją per pirmąjį svarstymą pagal 294 straipsnio 5 dalį.

II. TIKSLAS

9. Siūlomo reglamento dėl programos LIFE tikslas – 2021–2027 m. laikotarpiui nustatyti Sąjungos aplinkos ir klimato politikos veiksmų finansavimo priemonę. Programa LIFE siekiama prisidėti prie Sąjungos aplinkos bei klimato politikos ir teisės aktų įgyvendinimo, atnaujinimo ir vystymo bendrai finansuojant projektus, kuriais sukuriama Europos pridėtinė vertė. Ji bus taikoma po 2014–2020 m. programos LIFE, kaip nustatyta Reglamente 1293/2013/ES, ir ją pakeis.

⁵ Dok. EUCO 10/20.

⁶ 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiamečių finansinė programa (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11).

⁷ 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28).

III. PER PIRMĄ SVARSTYMĄ PRIIMTOS TARYBOS POZICIJOS ANALIZĖ

10. Tarybos per pirmąjį svarstymą priimtoje pozicijoje atsispindi neoficialių Europos Parlamento, Komisijos ir Tarybos atstovų pasitarimų rezultatai, kaip numatyta Bendroje deklaracijoje dėl praktinių bendro sprendimo procedūros taisyklių⁸.

Institucijų pasiektas kompromisas apima, *inter alia*, pagrindinius toliau išdėstytus elementus.

Bendra informacija

11. Buvo laikomasi programos LIFE struktūros, visų pirma suskirstymo į sritis ir paprogrames, kaip pasiūlė Komisija, įskaitant perėjimui prie švarios energijos, kuris iki šiol buvo finansuojamas pagal programą „Horizontas 2020“, remti skirto finansavimo integravimą.

Kalbant apie 3 straipsnyje išdėstytus programos LIFE tikslus, jie buvo toliau detalizuoti ir paaiškinti. Visų pirma daugiau dėmesio skirta gamtai ir biologinei įvairovei, siekiant pabrėžti, kad ši dalis yra esminė programos LIFE dalis. Įtraukta nuoroda į neutralaus poveikio klimatui ekonomiką ir konkreti nuoroda į paramą bendrųjų Sąjungos veiksmų programų įgyvendinimui, kad būtų aiškiai sudarytos sąlygos atsižvelgti į 7-ąją aplinkosaugos veiksmų programą pakeisiančią priemonę⁹.

⁸ OL C 145, 2007 6 30, p. 5.

⁹ Pasiūlymas dėl 8-osios aplinkosaugos veiksmų programos (pasiūlymas dėl Sprendimo dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2030 m.) pateiktas 2020 m. spalio 14 d., dok. 11987/20 - COM(2020) 652 final.

Pagrindiniai klausimai

Finansinis paketas (5 straipsnis)

12. Programos LIFE finansinio paketo dydis atspindi Europos Vadovų Taryboje pasiektą susitarimą dėl DFP ir vėlesnį susitarimą dėl DFP reglamento, todėl yra nežymiai sumažintas, palyginti su Komisijos pasiūlymu. Finansinio paketo paskirstymas atitinka Komisijos siūlytą paskirstymą pagal sritis ir paprogrames.

Klimato aspekto integravimas ir biologinės įvairovės užmojis

13. Tarybos pozicijoje (19 straipsnio 5 dalis ir 29 konstatuojamoji dalis) atspindėtas Europos Vadovų Taryboje pasiektas susitarimas dėl DFP ir vėlesnis susitarimas dėl DFP reglamento padidinti su klimatu susijusių viso biudžeto išlaidų tikslą nuo 25 % iki bent 30 %. Tikimasi, kad 61 % LIFE finansinio paketo bus skirta šiam tikslui pasiekti.
14. Su biologine įvairove susijusių išlaidų ir tų išlaidų stebėjimo metodų vystymo svarba akcentuota programoje LIFE įtvirtinant pasiektą susitarimą dėl biologinės įvairovės užmojo Tarpinstituciniame susitarime, susijusiame su DFP. Todėl programa LIFE turi padėti į Sąjungos politiką integruoti biologinės įvairovės veiksmus ir pasiekti bendrą plataus užmojo tikslą: 2024 m. – 7,5 % metinių išlaidų pagal DFP, o 2026 m. ir 2027 m. – 10 % metinių išlaidų pagal DFP skirti biologinės įvairovės tikslams, kartu atsižvelgiant į esamus klimato ir biologinės įvairovės tikslų sutapimus (19 straipsnio 5 dalis ir 16 konstatuojamoji dalis).

Finansavimo įgyvendinimas (9 straipsnis)

15. Parengta išsamesnė finansavimo įgyvendinimo sistema, kuria užtikrinama, kad finansavimas būtų nukreiptas prioritetiniams veiksams ir projektams. Atitinkamai bent 85 % programos LIFE biudžeto turi būti skirta dotacijoms, skirtomis finansuoti, *inter alia*, strateginius gamtos projektus pagal paprogramę „Gamta ir biologinė įvairovė“, strateginius integruotuosius projektus pagal paprogrames, susijusias su žiedine ekonomika ir klimato politikos veiksmais, ir projektus, susijusias su technine pagalba.
16. Be to, pačiame LIFE reglamente nustatytos tokios bendros didžiausios bendro finansavimo normos, kokios būtinos veiksmingam pagal Programą teikiamos paramos lygiui išlaikyti. Be to, ir siekiant atsižvelgti į būtiną prisitaikomumą, kurio reikia siekiant reaguoti į esamą veiksnių ir subjektų spektrą, daugiametėse darbo programose turi būti nustatytos konkrečios bendro finansavimo normos.

Skyrimo kriterijai ir geografinė pusiausvyra (9 straipsnis ir 11 straipsnio 4 dalis)

17. Buvo susitarta programoje LIFE nustatyti bendresnę finansavimo įgyvendinimo kryptį tiek skyrimo kriterijų, tiek geografinės pusiausvyros užtikrinimo atžvilgiu. Aiškiai nurodoma, kad kokybė yra visa apimantis kriterijus, kuriuo vadovaujama skiriant projektus pagal programą LIFE, ir kad Komisija turi siekti veiksmingos, kokybe grindžiamos geografinės aprėpties visoje Sąjungoje. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas įgyvendinti programos tikslus visoje ES ir skatinti aukštą projektų pasiūlymų kokybę, bus skiriamas finansavimas gebėjimų stiprinimui, susijusiam su valstybių narių institucijų veikla, kuria siekiama padidinti veiksmingą dalyvavimą projektuose pagal programą LIFE. Didžiausia suma, skiriama dotacijoms, skirtomis stiprinti gebėjimus valstybėse narėse, kurių veiksmingo dalyvavimo lygis yra žemas, yra 15 mln. EUR., o didžiausios bendro finansavimo normos negali viršyti 95 % tinkamų finansuoti projektų išlaidų.

Daugiametės darbo programos (18 straipsnis)

18. Tarybos pozicijoje numatyta, kad pirmosios daugiamečių darbo programos galiojimo trukmė – ketveri metai, o antrosios daugiamečių darbo programos galiojimo trukmė – treji metai. Be to, siekiant geriau apibrėžti ir nukreipti veiksmų programavimą, joje, palyginti su Komisijos pasiūlymu, išsamiau išdėstyti elementai, kurie turi būti įtraukti į tas darbo programas, *inter alia*:
- kiekvienos paprogramės veiklos rodikliai;
 - tolesnis lėšų skyrimo paskirstymas ir patikslinimas, įskaitant nuorodas dėl tam tikrų rūšių dotacijų didžiausių sumų ir bendro finansavimo normų (atspindint nuostatas dėl finansavimo įgyvendinimo);
 - orientaciniai kvietimų teikti pasiūlymus tvarkaraščiai, su projektų pateikimu susijusios atrankos procedūros ir skyrimo kriterijai.

Komisija turi užtikrinti, kad rengiant darbo programas būtų konsultuojamasi su suinteresuotaisiais subjektais.

19. Daugiamečių darbo programų priėmimo procedūra dabar nustatyta LIFE reglamente. Jos bus priimamos įgyvendinimo aktais.

Trukmė ir taikymas atgaline data (1 ir 26 straipsniai)

20. Komisijos pasiūlyme LIFE programos trukmė buvo neribota. Siekiant užtikrinti, kad Komisija pateiks naują pasiūlymą dėl Aplinkos ir klimato politikos programos finansavimo pagal kitą DFP, tokiu būdu sudarant sąlygas teisės aktų leidėjams kartu su Komisija peržiūrėti tikslus ir prioritetus, Tarybos pozicijoje nurodyta, kad programa LIFE nustatoma 2021–2027 m. DFP laikotarpiui. Programos LIFE trukmė suderinta su DFP trukme.

Siekiant užtikrinti sklandų nepertraukiamą perėjimą nuo ankstesnės programos LIFE (2014–2020 m.) prie naujosios programos LIFE ir suderinti programos LIFE pradžia su DFP pradžia, numatytas taikymas atgaline data. Todėl programa LIFE taikoma nuo 2021 m. sausio 1 d.

Kiti klausimai

21. Reglamento tekstas atnaujintas siekiant atspindėti pokyčius aplinkos ir klimato politikos srityse, visų pirma įtraukiant nuorodas į Europos žaliąjį kursą.
22. Pritariama Komisijos pasiūlymui dėl trečiųjų valstybių dalyvavimo programoje LIFE (6 straipsnis) (taip pat atspindint Europos Vadovų Tarybos susitarimą, pasiektą 2020 m. liepos mėn.). Kalbant apie veiklos už ES ribų finansavimą, į Tarybos poziciją įtraukta konkreti ir ribota nuostata dėl paramos daugiašalių konferencijų organizavimui už ES ribų finansavimo (11 straipsnio 5 dalis).
23. Kai kurios horizontaliojo pobūdžio nuostatos ir konstatuojamosios dalys pritaikytos, kad būtų užtikrintas suderinimas pagal DFP finansavimo programas (visų pirma 16 straipsnyje).
24. Komisija pasiūlė nebenaudoti specialaus LIFE logotipo, tačiau Tarybos pozicijoje jis išlaikytas (III priedas).

IV. IŠVADA

25. Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija visapusiškai atspindi kompromisą, pasiektą Tarybos ir Europos Parlamento derybų metu, padedant Komisijai. Šis kompromisas buvo patvirtintas Europos Parlamento ENVI komiteto pirmininko 2021 m. sausio 15 d. laišku Nuolatinių atstovų komiteto pirmininkui. Tame laiške ENVI komiteto pirmininkas nurodė, kad, jeigu Taryba priims preliminariai sutartą tekstą kaip savo poziciją per pirmąjį svarstymą su sąlyga, kad jį patvirtins teisininkai lingvistai, pirmininkas rekomenduos per antrąjį svarstymą Parlamente priimti Tarybos poziciją be pakeitimų.
-